

Nový projekt EU chce vyvinout spravedlivou a inkluzivní datovou ekonomiku pro evropské potravinové systémy

Projekt Data4Food2030, který byl zahájený v Lisabonu 29. září, má k dispozici finanční prostředky ve výši 10 milionů eur pro zjištění významu datové ekonomiky (hodnoty dat) v evropských potravinových systémech. Projektu se účastní síť tvořená 24 partnery z 12 různých evropských zemí pod vedením holandského Wageningen Research.

Cílem projektu je zlepšení datové ekonomiky potravinových systémů díky rozšíření definice datové ekonomiky, zmapováním jejího vývoje, zpřesněním požadavků na robustní monitorovací systém a zavedením obchodních a správních modelů vycházejících z konzultací se zúčastněnými stranami.

Tzv. „Velká data“ (Big data), která máme k dispozici, mohou být velmi silným nástrojem. Aby mohla být efektivně využita pro potravinářské systémy, musí být velká data správně zachycena, analyzována a následně zpracována. Nicméně je zde důležitá otázka: Mohou tato data přispět k tomu, aby evropské potravinové systémy byly udržitelnější také ze sociálního a environmentálního hlediska? Nový projekt EU Data4Food2030 odpovídá – ano, mohou, pokud je budeme dobře spravovat a budovat důvěru mezi všemi zúčastněnými stranami, a to včetně marginalizovaných skupin, jejichž přístup k datům může být omezený kvůli pohlaví, vzdálené/venkovské geografické poloze nebo etnickému původu.

Využívání technologií, které vyhovují aktuálním požadavkům na udržitelnost, je každý den snazší. Senzory můžeme instalovat na cokoli na farmě a stejně jako na každém stupni v hodnotovém řetězci potravin až k vidličce (konečnému spotřebiteli) – jinými slovy, získávání velkého množství dat nebylo nikdy jednodušší. Značné finanční prostředky jsou v současné době směřovány do technických věd a velkých dat, ale je třeba věnovat větší pozornost tomu, jak tyto ovlivňují společnost jako celek a zda ti, kdo sdílejí svá data, důvěřují tomu, jakým způsobem jsou využívána.

Inovace založené na datech mění způsob, jakým dnes vyrábíme, konzumujeme a sdílíme potraviny. Tím transformují naši ekonomiku i společnost a tyto změny jsou rychlé a významné.

„Ačkoli jsou tyto změny slibné, digitální transformace potravinových systémů teprve vstoupila do přechodné zóny, což je místo, kde se dnes nacházíme,“ řekl Dr. George Beers, koordinátor projektu Data4Food2030 z Wageningen Research. „Tato přechodná zóna je místem, kde se očekává, že se potravinové systémy podporované inovacemi a datovými platformami promění v ekonomiku potravinových dat založenou na datových prostorech. Ale zda se to stane a jak rychle, bude záležet na tom, jak efektivně budou společenské vědy fungovat vedle technologií, protože oba obory jsou úzce propojeny.“

Otevřené zůstávají otázky důvěryhodnosti dat, jejich vlastnictví, ale také obavy, že data mohou být zneužita k vytvoření monopolních pozic. Dosud bylo financování směřováno na pokrok a přijetí technologií, avšak problém nespočívá ani tak v technologii, ale spíše v sociálním kontextu. Uživatelé často nerozumí tomu, jak se s daty nakládá a proč jim důvěřovat. Víme, jak monitorovat datovou ekonomiku, kdo by to měl dělat a jak organizovat její správu?

Příklady ze života

Zainteresané subjekty z devíti různých zemí EU budou součástí devíti případových studií, které představují poskytování služeb souvisejících s potravinovým systémem ve 27 zemích EU – zapojeno bude 38 hlavních a podpůrných partnerů a také řada dalších zúčastněných stran – partnerů, dodavatelů, spotřebitelů.

Těchto devět případových studií řeší reálné příklady datové ekonomiky s využitím dat a technologií na mikro – a mezo-ekonomické úrovni. Tyto příklady jsou zkoumány za účelem zmapování a zlepšování datové ekonomiky s cílem propagovat obchodní modely založené na datech, které pokrývají oblasti jako je výroba potravin, dodavatelský řetězec a oběhové hospodářství, a současně řeší rovné příležitosti a inkluzi.

Každá případová studie si klade konkrétní otázku pro lepší pochopení kontextu datového prostoru. Příkladem mohou být data shromážděná z prasečích farem, která mohou podpořit měření dopadu sanitárních opatření a splnění očekávání spotřebitelů ohledně řízení farmy. Další příkladem může být případová studie, která se zabývá plánem Amsterdamu implementovat plně oběhovou ekonomiku do roku 2050. V tomto případě je klíčové porozumět tomu, jak využít data odpadech, aby bylo možné vytvořit ekonomické, sociální a environmentální znalosti pro všechny subjekty, které se snaží omezit plýtvání potravinami ve městech.

Budoucnost datové ekonomiky pro potravinářské systémy

Data4Food2030 se zaměřuje na vylepšený budoucí stav datové ekonomiky pro potravinářské systémy, z nichž budou odvozeny jasné principy pro návrhy, doporučení a řešení. Ty mohou zlepšit a přizpůsobit politiky a postupy na veřejné i soukromé úrovni. Nezbytnou součástí projektu je přímé zapojení zainteresovaných subjektů do poskytování vstupů pro různé koncepty datové ekonomiky a do vyhodnocování některých výstupů projektu tak, aby se zvýšil celkový dopad projektu na potravinový systém.

Data4Food2030 tímto způsobem vytváří cesty ke spravedlivé, inkluzivní a inovativní datové ekonomice pro potravinové systémy a naplňuje své motto: odkrývání významu datové ekonomiky pro evropské potravinové systémy.

**Koordinátor
projektu**

Dr. George Beers
Stichting Wageningen Research (WR)
Netherlands
Tel: +31 703 358 337
george.beers@wur.nl

**Projektová
komunikace**

Grigoris Chatzikostas
Foodscale Hub
Greece
Tel.: +30 697 933 6374
g@foodscalehub.com

Data4Food²⁰³⁰ Social Media

Facebook	Data4Food2030
Twitter	Data4Food2030
LinkedIn	Data4Food2030
YouTube	Data4Food2030

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a názory jsou však pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Výkonné agentury pro výzkum. Evropská unie ani orgán poskytující podporu za ně nemohou nést odpovědnost.

Financováno
Evropskou Unií